

vergadering **C63 – OND8**

zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 13 december 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de oproep uit de onderwijswereld om de uitwijzing van kinderen van illegale vreemdelingen uit te stellen tot de voltooiing van hun studie - 379 (2012-2013)	
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over onderwijs aan kinderen en jongeren zonder papieren in de laatste jaren van hun opleiding - 410 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de opzet van een participatiestructuur voor personen met een handicap - 362 (2012-2013)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over functioneel meertalig leren - 354 (2012-2013)	8
Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over kledingvoorschriften bij studentendopen - 337 (2012-2013)	14
Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over een kwaliteitsonderzoek naar de diverse opleidingen tot EPC-deskundige - 353 (2012-2013)	19
Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de World Outgames 2013 - 344 (2012-2013)	21

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert

Vraag om uitleg van de heer Wim Wienen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de oproep uit de onderwijswereld om de uitwijzing van kinderen van illegale vreemdelingen uit te stellen tot de voltooiing van hun studie

- 379 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Celis tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over onderwijs aan kinderen en jongeren zonder papieren in de laatste jaren van hun opleiding

- 410 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, minister, collega's, ik was enigszins verbaasd toen ik hoorde van de aan de staatssecretaris voor Asiel en Migratie gerichte oproep van mevrouw Verdyck, die toch de chef is van de onderwijskoepel van het Gemeenschapsonderwijs (GO!), en van Mieke Van Hecke van de katholieke onderwijskoepel. Ze roepen op om ervoor te zorgen dat illegale kinderen of kinderen van illegale vreemdelingen hier hun schoolloopbaan kunnen afronden vooraleer ze worden uitgewezen. Een en ander is in de actualiteit gekomen na de uitwijzing van een jongen uit Afghanistan die hier aan het studeren was. Men vond dat hij onterecht werd uitgewezen want hij was zogezegd ingeburgerd, hij sprak Nederlands en ging hier naar school.

Minister, ik vind dat een gevaarlijke denkpiste. Ik hoop dat u dat ook vindt. U hebt een verleden als commissaris-generaal van het vluchtelingenbeleid in dit land. U weet ook dat maatregelen in dit kader, of wijzigingen aan regels of andere interpretaties van de wetgeving ter zake, altijd een groot effect kunnen hebben op de instroom van andere illegalen.

Ik heb daar dus wat vragen bij, ook al omdat men het in de oproep niet enkel over minderjarige illegalen had, maar evenzeer over meerderjarige illegalen die hier een beroepsopleiding volgen. De staatssecretaris heeft gemeld dat zij het debat pas de komende maanden zal voeren. Maar ik vind het toch belangrijk genoeg om het debat hier even aan te snijden omdat de oproep vanuit de onderwijswereld komt. We weten allemaal dat dit geen gemakkelijk debat is. Wat doen we bijvoorbeeld met de ouders van de illegale vreemdelingen die hier school lopen? Blijven zij ook in ons land, om het gezin niet te ontwrichten? Of verloopt de asielprocedure dan zo dat die ouders wel worden uitgewezen terwijl het kind hier alleen achterblijft totdat het zijn schoolloopbaan heeft voltooid? Als dergelijke oproepen zouden worden toegepast, in hoeverre zal dat het asielbeleid, dat nu al een mager beestje is, niet verder ondergraven?

Minister, wat is uw standpunt over de oproep van de betrokken onderwijsnetten? U hebt aangekondigd dat uw kabinet werkt aan een nota hierover. Is die nota er al? In welke richting gaat ze? Hebt u over deze opmerkelijke oproep al contact gehad met de beide onderwijsnetten? Hebt u al contact gehad met de staatssecretaris? Hadden deze contacten – met de onderwijsnetten en met de staatssecretaris – resultaat? U hebt heel wat ervaring in deze materie. In hoeverre is dit volgens u een probleem voor het vandaag gevoerde asielbeleid?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Onlangs berichtten verschillende media over het voorstel van het katholiek onderwijs en het GO! om minderjarigen zonder papieren niet meer uit te wijzen zolang ze hun opleiding niet hebben afgerond. Ze schreven een gezamenlijke knelpuntennota. Die focust vooral op de situatie van jonge vreemdelingen die een opleiding volgen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Mieke Van Hecke, de directeur-generaal van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO), zegt: "We willen vooral het debat op gang trekken waarin we de problemen van asiel en onderwijs naast elkaar leggen. Ik denk

wel dat het mogelijk is om duidelijke regels te maken voor bijvoorbeeld deeltijds werken.” Bevoegd staatssecretaris voor Asiel en Migratie Maggie De Block wil dat debat met de onderwijskoepels voeren, maar – zo zegt ze – dan moet het hele plaatje op tafel liggen.

Minister, ik heb u hierover al een schriftelijke vraag gesteld. Daarop antwoordde u: “Op 13 juli 2012 vond (...) overleg over de afstemming tussen de onderwijsregelgeving en de wetgeving inzake asiel en migratie plaats. Op dit overleg waren vertegenwoordigers aanwezig van het kabinet van mevrouw De Block, staatssecretaris voor Asiel en Migratie, van het kabinet van mevrouw Simonet, minister van Onderwijs van de Franstalige Gemeenschap, en van het kabinet en de administratie Onderwijs. Het ging om een eerste verkenning, waarbij vooral de problematiek van de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen aan bod is gekomen. Er is afgesproken dat er een nota wordt voorbereid waarin alle knelpunten inzake de afstemming tussen de onderwijsregelgeving en de wetgeving inzake asiel en migratie worden opgenomen, alsook voorstellen tot oplossing. Over deze nota zal in het najaar een volgend overleg plaatsvinden.”

Minister, mijn vragen lopen voor een deel parallel met de vragen van de heer Wienen. Wat is uw standpunt over het voorstel van de onderwijskoepels? Is de nota die door uw administratie werd voorbereid, afgerond? Wat is hiervan het gevolg? Heeft er ondertussen al overleg plaatsgevonden? Zo ja, welke actoren waren er bij dit overleg aanwezig? Zijn er concrete afspraken gemaakt? Indien het overleg er nog niet is geweest, voor wanneer is het gepland?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, aangezien ik dit zeer pertinente vragen vind, kijk ik uit naar het antwoord van de minister. Ik ben ervan overtuigd dat hij, met zijn ervaring als Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen, een brede kijk op deze materie heeft.

Ik wil toch even iets onderstrepen. De heer Wienen vindt het asielbeleid een mager beestje. Ik wil dat toch even weerleggen. Staatssecretaris De Block is er de voorbije maanden in geslaagd een consequent asielbeleid te voeren. Ze stelt orde op zaken. Al haar voorgangers zijn daar niet, of toch zeker niet op deze manier, in geslaagd.

Staatssecretaris De Block doet dit alles zeker op een humane manier. Ze heeft begrip voor de oproep van de mensen uit de onderwijsinstellingen. Ze begrijpt immers dat die mensen hier soms op een andere manier naar kijken en hier op een menselijk niveau mee worden geconfronteerd. Die confrontatie kan soms pijnlijk zijn. Eerlijk gezegd, vind ik niet dat iemand kan stellen dat staatssecretaris De Block haar werk niet doet of dat haar asielbeleid een te mager beestje is.

Het lijkt me moeilijk om op deze oproep te reageren. Een minister of een staatssecretaris mag immers geen individuele gevallen beoordelen. Ze kan hier niet op voortgaan. Ze moet een beleid voeren en de wetten en het regeerakkoord laten respecteren. Het is dan ook allemaal niet zo eenvoudig.

Ik kijk uiteraard uit naar het antwoord van de minister. Pas daarna zal ik hier verder over oordelen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, het is al negen jaar geleden dat ik binnen dat domein actief was, maar de problematiek kent natuurlijk steeds dezelfde principes. Als minister van Onderwijs ben ik niet bevoegd voor het federale asiel- en migratiebeleid, maar op basis van de federale loyaliteit is het belangrijk dat de regio's en de gemeenschappen inzake dit beleid met de federale overheid samenwerken.

Dit is een moeilijke problematiek. Principieel hebben minderjarige kinderen en jongeren conform het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind recht op onderwijs. Dit staat los van hun verblijfsstatuut. Dat grote uitgangspunt geldt ook in dit geval.

We moeten het onderscheid maken tussen begeleide en niet-begeleide minderjarigen. In dit geval gaat het om begeleide minderjarigen waarvan de ouders terug naar hun land van herkomst moeten. Als die kinderen op dat moment school lopen, heeft dit effect op hun schoolloopbaan.

Er zijn argumenten pro en contra. Uiteindelijk moet de federale overheid de afweging maken. Het is echter evident dat wij, met onze bevoegdheid voor onderwijs, hierbij worden betrokken. Iedereen kan merken dat dergelijke situaties soms heel wat commotie, emotie en problemen in klassen veroorzaken. Het gaat hier tenslotte om mensen. We moeten dan ook altijd menselijk blijven. Dit betekent dat we alle verschillende uitgangspunten en belangen moeten afwegen.

De onderwijsverstrekkers hebben dit duidelijk geformuleerd. Al tijdens het vorige schooljaar hebben ze duidelijke signalen gegeven over deze problematiek. Mevrouw Celis heeft zelf verwezen naar het overleg met staatssecretaris De Block, met de collega's van de Duitstalige Gemeenschap en de Franse Gemeenschap en met de betrokken administraties en kabinetten in juli 2012. Ondertussen hebben de inrichtende machten een nota geschreven over de jonge niet-Belgen die in het deeltijds bso opleiding en vorming volgen.

Er is overleg gevoerd met het kabinet van staatssecretaris De Block. Ik heb de administratie gevraagd voor het einde van dit najaar een knelpuntennota op te stellen. Die nota zal volgende week klaar zijn. Aangezien de kerstvakantie eraan komt, zullen we dan in januari 2013 overleg plegen met staatssecretaris De Block en met andere betrokkenen. We zullen samen met de onderwijsverstrekkers nagaan hoe we dit verder kunnen aanpakken.

De onderwijsverstrekkers hebben deze problematiek al bij mij aangekaart. Uiteindelijk moeten we een keuze maken. De vraag is of we kinderen die in een schooljaar zitten hun schoolloopbaan al dan niet in België laten voltooien. Het is geen pleidooi om ze tot de leeftijd van 18 jaar hier te laten blijven. Het gaat om de voltooiing van het lopend schooljaar.

Dat is een afweging van belang. We moeten die oefening samen met de federale overheid en met de onderwijsverstrekkers maken. Alvorens hier zelf een standpunt in te nemen, wil ik dit eerst in overleg met hen bepalen. Dit is niet meer dan correct en bovendien conform de afspraken die we met hen hebben gemaakt.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik onthoud dat de minister voorlopig geen standpunt inneemt. Hij heeft het probleem geanalyseerd en geschetst. We wachten nu op dat standpunt. Ik zou in dit verband wel nog een paar overwegingen willen meegeven.

Een belangrijke overweging bij de uitwijzing van ouders betreft de niet-begeleide minderjarigen die we dan eigenlijk in een voor hen vreemd land zouden achterlaten om er school te lopen en het schooljaar af te maken. Ik vind dat al een redelijk probleem om over te oordelen.

In de oproep gaat het echter niet enkel om minderjarigen. De minister heeft het vooral over kinderen op school gehad. De oproep heeft ook betrekking op meerderjarigen die, bijvoorbeeld, een beroepsopleiding volgen. Dat zijn geen minderjarigen meer. Het lijkt me in de context van het huidige asielbeleid moeilijk die mensen de kans te bieden hun schoolloopbaan af te maken. De minister weet dat elke maatregel of elke verandering aan het asielbeleid wel degelijk gevolgen heeft voor de eventuele asielinstroom.

Ik hoop dat de minister het eens is met wat mevrouw Temmerman, fractieleider namens zijn partij in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, gisteravond in Terzake heeft verklaard. Dat debat ging eigenlijk over de uitwijzing van criminele vreemdelingen. Gents burgemeester Termont maakte zich nogal druk over het feit dat criminele vreemdelingen niet worden uitgewezen en kindjes wel uit scholen worden gehaald. Ik vond dat een nogal karikaturale voorstellen van het probleem. Mevrouw Temmerman heeft echter gesteld dat het een en-

enverhaal moet zijn. Het is niet mogelijk op een bepaald moment de illegale kinderen op school te laten zitten en enkel de criminele vreemdelingen uit te wijzen. Dit laatste moet natuurlijk absoluut de prioriteit zijn. Daar ben ik het mee eens. De ouders die illegaal naar dit land komen, dragen natuurlijk ook een verpletterende verantwoordelijkheid voor hun kinderen.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Hij kent de context bijzonder goed en heeft de problemen goed geschetst. We realiseren ons natuurlijk dat het geen evidente vragen zijn.

Als we vanuit de rechten van het kind het leerplichtonderwijs bekijken, valt het denkspoor de schoolloopbaan te mogen afwerken zeker te verdedigen. Het zijn natuurlijk de bijkomende vragen en de randfenomenen die voor moeilijkheden zorgen. Wat is een schoolloopbaan? Mag iemand, bijvoorbeeld, onbeperkt dubbelen? In dat geval kan een schoolloopbaan immers ontzettend lang duren. Wat doen we met de rest van het gezin van de persoon die onderwijs volgt?

Indien ik het antwoord goed heb begrepen, moeten we nog even geduld uitoefenen. Zodra het overleg heeft plaatsgevonden en we de nota hebben kunnen inkijken, kunnen we deze thematiek opnieuw bespreken. Voorlopig stelt het antwoord me tevreden.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik ben ook tevreden met het antwoord. Ik kijk uit naar het vervolg.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de opzet van een participatiestructuur voor personen met een handicap - 362 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Voorzitter, uit een rapport van de Vlaamse Federatie Gehandicapten (VFG) blijkt dat in slechts 90 van de 308 Vlaamse gemeenten een adviesraad voor personen met een handicap aanwezig is. De VFG wil hier, onder meer met het project Niets Over Ons Zonder Ons (NOOZO) verandering in brengen en wil het verdrag van de Verenigde Naties betreffende de rechten van personen met een handicap in het beleid van onze steden en gemeenten integreren.

Adviesraden kunnen personen met een handicap een stem geven in het beleid van de gemeente. Ze kunnen voor de lokale besturen een aanspreekpunt en een inspiratiebron vormen met betrekking tot de toegankelijkheid van straten, openbare ruimten, gebouwen en informatie, tot onderwijs en vorming, tot mobiliteit en tot vrijetijds- en sportactiviteiten.

In een reactie heeft de minister gemeld dat de minister-president en hijzelf werk zullen maken van een participatiestructuur voor personen met een handicap. Ik zou hierover graag enkele vragen stellen.

Minister, welke stappen hebt u al gezet om de participatie van personen met een handicap binnen de gemeenten te bevorderen? Welke initiatieven zijn al genomen en zult u nog nemen? Wat is hiervoor de timing? In welke middelen is voorzien om deze structuur op te zetten? Hoe zal deze structuur eruit zien? Welke actoren zullen hierbij worden betrokken? Zo zou, naast de lokale besturen, ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) een bijdrage kunnen leveren. Hoe zullen gemeenten die reeds over een adviesraad voor personen met een handicap beschikken, hierbij worden betrokken?

Ik verwijs in dit verband tevens naar mijn actuele vraag van 17 oktober 2012. Die actuele vraag had betrekking op de oprichting van een overlegraad voor personen met een handicap op het Vlaams bestuurlijk niveau. Volgens mij hangt dit allemaal samen. Ik ben dan ook zeer benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, de participatiestructuur voor personen met een handicap is al tijdens de plenaire vergadering van 17 oktober 2012 aan bod gekomen. Mevrouw De Waele heeft hierover op 15 oktober 2012 ook al een schriftelijke vraag gesteld.

Zoals al eerder is gesteld, werken we momenteel aan een conceptnota. Die nota zal begin 2013 klaar zijn. We zullen die timing aanhouden. Hoe de adviesstructuur precies zal opereren en in welke middelen we daarvoor zullen voorzien, is momenteel nog niet bepaald. De Vlaamse Regering moet dit eerst op basis van de conceptnota bespreken. De operationalisering zal in 2013 volgen. De eerder vermelde timing wordt aangehouden.

We moeten echter een duidelijk onderscheid maken. Enerzijds is er de oprichting van een adviesstructuur op Vlaams bestuurlijk niveau. Hier zal het overleg tussen en het advies van groepen mensen met een handicap met betrekking tot het Vlaams beleid in worden ondergebracht. Anderzijds is er de verantwoordelijkheid van de lokale besturen om de stem van mensen met een handicap bij uw beleidsontwikkeling te betrekken.

Ik onderschrijf de stelling dat dit laatste punt zeer belangrijk is. Ik verwacht dat van de Vlaamse adviesstructuur een stimulans zal uitgaan om beleidsparticipatie van mensen met een handicap op het lokale bestuursniveau te stimuleren en te ondersteunen. Het is echter altijd de taak van de lokale besturen om zelf adviesverstrekking en inspraak op hun eigen bestuurlijk niveau vorm te geven. Dit past onder meer in de interne staatshervorming.

Het is belangrijk te onderstrepen dat de acties en de instrumenten die vanuit het samenwerkingsverband NOOZO, onder meer in samenwerking met de VFG, worden ontwikkeld, de lokale participatie van mensen met een handicap stimuleren. Ik versterk door middel van een tweede projectsubsidie van 50.000 euro aan de vzw Onze Nieuwe Toekomst trouwens ook de ondersteuning en de stimulering van beleidsparticipatie van mensen met een verstandelijke handicap op het lokaal bestuursniveau. Op die manier kunnen die mensen ook in lokale adviesraden worden opgenomen. Het gaat niet enkel om de categorale adviesraden voor mensen met een beperking, maar ook om de generieke adviesraden voor sport, milieu of mobiliteitsbeleid.

Ik zal verder nagaan hoe we kunnen samenwerken met het adviesorgaan dat vanuit het samenwerkingsverband NOOZO kan groeien om de lokale participatie bijkomend te stimuleren. Dit zal in de nota worden opgenomen. Daar waar die ervaring er al is, is het belangrijk die ervaring mee te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Ik dank de minister voor zijn antwoord en voor zijn duidelijke steun aan de idee dat mensen met een handicap ook inspraak moeten hebben in het lokaal beleid. Ik doe een oproep aan alle parlementsleden die in een gemeenteraad zitten om dat idee mee te nemen naar hun gemeente, en zeker aan de collega's die schepen zijn bevoegd voor personen met een handicap of gelijke kansen. Alleen kan ik niets doen en de minister ook niet. We hebben ieders steun nodig.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Gerda Van Steenberge tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over functioneel meertalig leren
- 354 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Vorige week was er in de plenaire vergadering een actuele vraag over meertalig leren. De parlamentsvoorzitter vond het een ander onderwerp en daardoor kon ik me niet aansluiten, maar in feite gaat het over hetzelfde. Nu heb ik de mogelijkheid om er dieper op in te gaan. In de plenaire vergadering krijgen we toch maar twee minuten. Hier is de voorzitter iets milder.

Ik heb de vraag om uitleg opgesteld voor de artikels en de studie over het welbevinden werden gepubliceerd. Ik heb me gebaseerd op een andere publicatie over projecten in Gent die worden georganiseerd door de Universiteit Gent en de KU Leuven.

De stad Gent liet in vier basisscholen waar sinds 2008 een proefproject loopt, onderzoeken of het ‘functioneel veeltalig leren’ waarbij kinderen hun thuistaal mogen spreken op school een positief effect heeft op deze kinderen. In die scholen mogen de kinderen tussen de lesactiviteiten en tijdens de drank- en opruimmomenten hun thuistaal gebruiken. Ook bij een groepswerk of het opzoeken van informatie mogen ze in hun moedertaal spreken.

Uit een evaluatie van het project door de Universiteit Gent en de KU Leuven blijkt dat het informele gebruik van de thuistaal de kinderen meer zelfvertrouwen geeft en goed is voor hun welbevinden. Bovendien leren ze even goed Nederlands als kinderen op scholen waar je alleen Nederlands mag praten.

Twee van de vier scholen gaan nog een stap verder. Turkse kinderen in het eerste en het tweede leerjaar die minder goed zijn in Nederlands dan in hun thuistaal leren eerst vier uur per week lezen en schrijven in het Turks. Dat zou hen moeten helpen om later beter Nederlands te leren. Dat blijkt echter niet het geval te zijn. De kinderen scoren niet beter voor taalvaardigheid dan andere kinderen, niet voor het Nederlands en niet voor het Turks.

Dat verrast de onderzoekers niet aangezien tweetalig onderwijs pas vruchten afwerpt als je het meerdere jaren volhoudt. Ook moet je de thuistaal in meerdere vakken gebruiken, niet alleen in de taalvakken. De onderzoekers onderstrepen ook dat het systeem pas werkt als je een grote groep leerlingen hebt die dezelfde taal spreken. Dat is in de Gentse scholen niet langer het geval. In de scholen heerst nu een veelheid aan talen. De stad zal het proefproject op dat vlak dan ook aanpassen.

De stad Gent wil de proefprojecten niet alleen aanpassen; uit het bestuursakkoord 2013-2019 van de coalitie sp.a, Groen en Open Vld voor de stad Gent blijkt dat zij deze projecten willen veralgemenen. Als actiepunt stellen zij: “We vinden een goede kennis van het Nederlands erg belangrijk. Tegelijk gaan we aan de slag met de toenemende veeltaligheid. We stimuleren een ‘rijke’ taalomgeving van kleins af bij alle kinderen. Voor kinderen en jongeren die thuis Nederlands spreken is meertaligheid een grote troef in de Belgische en Europese context. Aan kinderen en jongeren met een andere thuistaal dan het Nederlands willen we de kans geven om met hun eerste taal als hulpmiddel de Nederlandse schooltaal met meer succes te verwerven. Een taalbeleid moet integraal zijn en bijgevolg de school met omgeving en thuis verbinden. De stad stimuleert een positieve houding ten opzichte van meertaligheid in alle stedelijke instellingen van kinderopvang tot volwassenenonderwijs (bv. door meertalige voorleesprojecten). In elke stedelijke basisschool zet men in op functioneel veeltalig leren in een krachtige leeromgeving, gekoppeld aan verdere samenwerking met de andere netten. De Pedagogische Begeleidingsdienst van de stad Gent, die rond dit thema met tal van partners samenwerkt en al een prominente rol speelt in Vlaanderen, moet hierin verder een voortrekkersrol spelen.”

Uit de studie blijkt dat tweetalig onderwijs niet werkt omdat het Nederlands niet verbetert, maar ook de thuistaal niet. Toch wil men de projecten verder stimuleren. Ik vond dat contradictorisch, vandaar mijn vragen.

In welke zin zullen de proefprojecten worden aangepast? Indien er een uitbreiding naar andere vakken komt, welke vakken zullen dat dan zijn? Hebben alle lesgevers die die vakken in een andere taal geven, een pedagogische opleiding genoten?

De proefprojecten betroffen blijkbaar het Turks. Ondertussen is de schoolbevolking veranderd en heeft men geen tweetaligheid meer maar een meertaligheid, waardoor het systeem niet werkte. Het proefproject wordt ook op dat vlak aangepast. Hoe dan? Welke andere talen zullen er worden gekozen? Op basis van welke criteria? Is dit geen discriminatie van de leerlingen die een andere thuistaal spreken dan de geselecteerde talen? Nu wordt er gefocust op het Marokkaans en het Turks, maar er zijn meerdere talen.

Hoe zal de verdere financiering van deze proefprojecten gebeuren?

Integratie van anderstaligen in Vlaanderen via het verwerven van de Nederlandse taal zou een belangrijk aandachtspunt moeten zijn. Het Nederlands is immers belangrijk om de kansen op de arbeidsmarkt te verhogen. Er wordt dikwijls gewezen op de vroegtijdige schooluitval en de kansen op de arbeidsmarkt. Elke keer wordt de taal in ogenschouw genomen. Het niet kennen van het Nederlands is bij het verwerven van een job een grote handicap.

Zijn deze proefprojecten besproken met enerzijds de minister van Integratie, de heer Bourgeois en anderzijds de minister van Werk, de heer Muyters? Valt de veralgemening van het functioneel meertalig leren binnen iedere stedelijke basisschool in Gent binnen de huidige wetgeving? Behoort dit tot de bevoegdheid van het stedelijk onderwijs? Zal de Vlaamse overheid deze veralgemening van het functioneel meertalig leren financieel ondersteunen?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik betreur dat de discussie in de plenaire vergadering vorige week zo kort was. Deze materie is redelijk complex en vergt eigenlijk een grondiger debat zoals mevrouw Van Steenberge zegt. Alleen zo kunnen we vooroordelen en clichés de wereld uit helpen.

Ik wil nog eens expliciet stellen dat een vreemde taal op school verbieden en het gebruik ervan bestraffen, een compleet averechts effect heeft. Men moet daar echt eens van afstappen. Ik vraag daar vandaag nogmaals uw steun voor. Er zijn zoveel methodes om het gebruik van taal te stimuleren en om een nieuwe taal te leren op een prettige manier. Men moet die mogelijkheden beter toelichten aan de leerkrachten via nascholing. Wie al een tijd in het onderwijs staat, heeft al verschillende strekkingen zien passeren. Om de zoveel tijd verandert de visie op taalgebruik. We moeten inspanningen leveren om een mentaliteitswijziging te bewerkstelligen.

Eén studie aangrijpen om alle voorgaande inspanningen op dit vlak en alle mooie resultaten onder de mat te vegen, vind ik betreuenswaardig. Ik wens te benadrukken dat die studie vooral aantoonde dat de resultaten niet zo spectaculair zijn als men had kunnen hopen. Men heeft daar meteen aan toegevoegd dat de resultaten niet spectaculair waren voor de verwerving van het Nederlands omdat men qua tijd en middelen niet genoeg heeft kunnen inzetten. Dat is een belangrijk punt.

Een studie over een beperkte periode en een beperkt aantal scholen kan geen ijkpunt zijn. Ik verwijs nog eens naar de vele studies in andere landen, nota bene in Canada, jaren aan een stuk waar men wel tot degelijke resultaten kwam, er was dan ook stevig geïnvesteerd in die scholen. Er was niet zozeer meertaligheid, maar eerder tweetaligheid. Dat is een verschil.

Minister, draagt u de projecten in Gent een warm hart toe? Zult u ze steunen? We moeten ze alle kansen geven. Het is nog belangrijker om werk te maken van een talenbeleid dat open is van geest en dat motiverend werkt voor de leerlingen. Dat is een zware investering waard.

We zullen het daar hoogstwaarschijnlijk nog uitgebreid over hebben als we Onderwijsdecreet (OD) XXIII bespreken.

De voorzitter: Mevrouw Martens heeft het woord.

Mevrouw Katleen Martens: Ik vraag me nog steeds af wat er mis is met ons voorstel van een jaar in een taalbadklas. Zolang we die knievalmaatregelen blijven organiseren, zullen we de impuls voor het leren van het Nederlands wegnemen. Anderstaligen zullen zich blijven opsluiten in hun thuistaal. Nu de laatste kleuterklas ‘verplicht’ is met het oog op het halen van het vereiste niveau Nederlands zijn de taalproblemen niet verdwenen – uiteraard niet.

We geven een dubbel signaal. Enerzijds moet men Nederlands leren, anderzijds kan men rustig verder de thuistaal spreken. We moeten die twee uit elkaar houden. Natuurlijk voelen kindjes zich beter in hun vel als ze kunnen spreken in de taal van mama en papa. Maar daartegenover staat dat hier Nederlands gesproken wordt, op de straat, in de school, aan de loketten. Om die kinderen echt slaagkansen in onze maatschappij te geven, moeten we het Nederlands als enige communicatietaal gebruiken.

De vraagsteller vermeldt ook het tweede probleem. De allochtoon zou zich beter één keer aan het Nederlands aanpassen, nu moeten de Vlamingen zich 180 keren aanpassen aan 180 nationaliteiten in hun stad of gemeente. Dat betekent een enorme kost, maar ook en vooral een enorme afgrenzing. Integratie is maar mogelijk als we allemaal één gemeenschappelijke taal kunnen spreken. Nu worden de barrières enkel maar versterkt door de eigen taal – Turks, Pools, Italiaans, enzovoort. Dat zal de onderwijsproblemen op termijn alleen maar vergroten.

Het argument dat de kindjes zich beter voelen is een emo-argument. We moeten dat eventjes achterwege laten en de effecten op de lange termijn voor ogen houden. We moeten deze proeftuinen de eindconclusie geven die ze verdienen. Dit is echt niet wat wij nodig hebben.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, deze vraag is er, zoals ook in de plenaire vergadering, gekomen naar aanleiding van de evaluatie van het onderzoek. Ik ben er mij van bewust dat er al heel wat onderzoeken over het gebruik en de efficiëntie van het Nederlands op school zijn geweest. Het kan niet de bedoeling zijn een onderzoek te kiezen dat het best bij je persoonlijke overtuiging aansluit. Dan kun je er alles mee bewijzen of weerleggen. Een onderzoek kan perfect een ander onderzoek tegenspreken. Dat is misschien een relatieve factor.

In ons leerplichtonderwijs is het Nederlands de onderwijstaal. Dat ligt wettelijk vast. Dat is in Vlaanderen zo. Welke taal er op een speelplaats wordt gesproken, hoe men daarmee omgaat en of men moet sanctioneren: dat behoort ten dele tot de autonomie van de school. We kregen daarvan in de media een voorbeeld. We hebben gezien dat mensen emotioneel en kwaad werden bij het feit dat er strafstudies werden gegeven. Maar ik denk dat als een school dat doet, er al heel wat aan is voorafgegaan. Voor directies en leerkrachten die daar dagelijks mee worden geconfronteerd, is de tijd voorbij dat je bij de minste aanleiding zomaar zwaait met strafstudies.

Wij bezochten enkele jaren geleden het Lucernacollege in Anderlecht. Daar zetten de directie en het leerkrachtenkorps zeer sterk in op het Nederlands. Dat is de snelste weg om een integratieproces te realiseren. We hebben in de Lucernacolleges, die toch een Turkse achtergrond hebben, met eigen ogen kunnen zien hoe hard daar met de leerlingen wordt gewerkt en wat het resultaat ervan is. We kunnen niet ontkennen dat de inzet op en de grondige en degelijke kennis van het Nederlands de basis vormen voor de garantie op hoger onderwijs en later ook voor de beste kans op de arbeidsmarkt. Dat betekent niet dat wij als Vlaming geen respect moeten opbrengen voor de cultuur en de thuistaal van die leerlingen. Maar dat kan perfect na de school en in het weekend. De voertaal op de school en de onderwijstaal zijn en blijven voor ons het Nederlands.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mevrouw Celis, ik sluit mij volledig aan bij wat u zegt. Het actualiteitsdebat in de plenaire vergadering ging voornamelijk over de sanctionering van het gebruik van de moedertaal op de koer. Ik heb in dat verband een brief gekregen van mevrouw Clycq. Zij zegt mij dat de pers de resultaten tamelijk verworden voorstelt. De studie heeft absoluut niet de bedoeling om het onderwijs van het Nederlands in de school af te zwakken. Dat heeft zij ten stelligste beklemtoond. Je moet altijd opletten met de manier waarop de pers de resultaten van studies voorstelt. U weet dat ook, minister: men haalt er de spectaculairste dingen uit.

Minister Pascal Smet: Ik ben ervaringsdeskundige!

De heer Boudewijn Bouckaert: Men haalt er de spectaculairste dingen uit, zoals die straffen. En dan krijgt men de indruk dat alle scholen met strafstudies en geldboetes zwaaïen, wat niet het geval is.

Ik heb altijd gezegd dat er rekening moet worden gehouden met het welbevinden van de leerlingen. Maar dat mag geen autonome waarde worden in de school. Je moet kinderen onderwijzen, kennis en vaardigheden bijbrengen, op de aangenaamste manier. Maar de school is geen wellnesscenter, en dat geldt ook hier.

De taal is een heel krachtige integratiemotor. Dat leren we uit het experiment van de Verenigde Staten. Het Engels is de echte integratiemotor voor alle groepen die daar zijn samengekomen. Dat is ook bij ons zo. Dus, thuistaal en respect voor andere culturen moeten er absoluut zijn, maar de hoofdpdracht van ons onderwijs mag het niet zijn en het mag de integratie niet in de weg staan.

Ik vraag mij ook af of wij niet te veel naar allochtonen kijken alsof het allemaal Turken en Marokkanen zijn. In Antwerpen zijn de Turken en Marokkanen bijna een minderheid geworden in de groep der allochtonen. Die groep is enorm aan het diversifiëren. Dat verklaart trouwens ook de verkiezingsuitslag in Antwerpen. De allochtonen hebben in grote mate niet voor de klassieke partijen gestemd. Daar is een grote herverdeling aan de gang – maar dat even terzijde. Dat maakt het voorstel om de thuistaal in de scholen te brengen organisatorisch zeer moeilijk. Ik herinner mij zeer goed het bezoek van de commissie aan de school Sint-Joost-aan-Zee. Daar zei men dat het spreken van het Nederlands op de speelplaats is toegenomen dankzij de grotere diversiteit. Vroeger waren er alleen maar Turkse en Vlaamse kinderen, en dan waren er twee groepen. Nu is het Nederlands op de school een soort lingua franca geworden dankzij het grote aantal groepen. Dat blijft de hoofdpdracht van ons onderwijs.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Van Steenberge, ik moet heel kort antwoorden op uw vraag. Het gaat hier om een project van de stad Gent. Het wordt uitsluitend door de stad Gent gefinancierd. De Vlaamse overheid komt helemaal niet tussen in dit project, ook niet met financiering. We zijn dat ook niet van plan. Al uw vragen over financiering, aanpassing en uitbreiding moet u stellen aan de stad Gent. Ik lees dat men van plan is om nieuwe dingen te doen. Ik heb de nieuwe schepen van Onderwijs nog niet ontmoet. Zij is nog niet in functie.

Wij hebben in onze talennota wel een duidelijk kader geschetst. Zolang men binnen dat kader blijft, is het wat mij betreft in orde. Dat betekent inderdaad dat je in scholen mag werken aan een klimaat dat vriendelijk is voor meertaligheid, maar dat is nog wat anders dan lessen te geven in een thuistaal. Dat je op een positieve manier omgaat met een thuistaal, is goed. Maar ik heb in de plenaire vergadering ook gezegd dat het afhangt van de context hoever je daarin meegaat en wat je doet. Een op de school afgestemd talenbeleid en een talenplan zijn het meest aangewezen. Het zou zelfs geen goed idee zijn om dat centraal vanuit Brussel te regelen.

De scholen mogen aan de slag met het duidelijke kader van de talennota. Dat kunnen ze nu al doen. Ze moeten daar niet op wachten. Bij de bespreking van de talennota is er verwezen naar de projecten in Gent. Ik heb toen gezegd dat ze passen in de pedagogische vrijheid en dat het

gaat over supplementaire dingen. Ik heb begrepen – ook bij de projecten in Brussel – dat het vaak om brugfuncties gaat, dat men die mensen vaak gebruikt om betere communicatie met ouders en leerlingen te hebben, en dat het een beetje los staat van de klassieke onderwijstaak. Ook dat is een bijzondere invulling.

Het spijt me dat ik niet meer in detail kan antwoorden. Wij financieren dat niet en zullen dat ook in de toekomst niet doen. Daarmee vallen die vragen weg. De aanpassing is nog niet beslist. Laat ons dat eerst afwachten. Ik zal sowieso alle nieuwe schepenen van de grote steden uitnodigen, in het bijzonder die van Antwerpen, Gent en Brussel. Ik heb dat de vorige keer ook gedaan. Ik zal dit probleem op de agenda van dat overleg plaatsen. Dat overleg zal uiteraard pas in januari of februari 2013 kunnen plaatsvinden, wanneer die mensen geïnstalleerd zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, uw antwoord is kort omdat mijn vragen blijkbaar niet goed zijn opgesteld, zodat u er niet op kon antwoorden. Ik heb geen antwoord gekregen, of toch niet gehoord, op mijn vraag of het tot de bevoegdheid van de gemeenten en steden behoort om een veralgemening van het meertalig leren in te voeren.

Minister Pascal Smet: Het hangt ervan af wat ze daaronder verstaan. Als het gaat om het stedelijk onderwijs, kan het, want zij zijn inrichtende macht, zolang ze binnen het kader blijven. Het kader is duidelijk: de lessen moeten in het Nederlands gegeven worden, behalve de uitzondering dat in het secundair onderwijs tot 20 procent van de zaakvakken in het Engels, Frans of Duits kunnen worden gegeven. Dat zullen we in april 2013 voorleggen in het kader van OD XXIII. Als scholen daarnaast, als pedagogische methode, bovenop de lessen bij wijze van herhaling iets doen, kun je daar niet tegen zijn. Alles hangt af van hoe het project wordt uitgevoerd en hoe het wordt ingepland. Maar het is nogal evident dat in het Nederlandstalig onderwijs de onderwijstaal het Nederlands moet zijn.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Mijnheer Bouckaert, u had een punt toen u zei dat de pers studies soms krom weergeeft. Misschien moeten we de studies eens grondig bekijken.

Minister, het voornaamste punt van mijn vraag is: waar willen we in feite naartoe met ons onderwijs? Er wordt hier gesproken over het welbevinden, en de heer Bouckaert zei dat de school geen wellnesscenter is. Wellness is belangrijk, maar wat willen we in feite met ons onderwijs? Waar willen we naartoe met de diversiteit en met de leerlingen? Ik had toch de indruk dat het de bedoeling was om hen af te stemmen op de arbeidsmarkt? Dan moeten ze daar toch kunnen functioneren: de arbeidsmarkt in Vlaanderen is nog altijd Nederlandstalig.

Ik verwijs even naar het zeer interessante artikel ‘Nederlands versus taaluitsluiting’ van Luc Van Doorslaer in De Standaard van eergisteren. Ik wil enkele passussen voorlezen. “Soms botsen academische conclusies met de realiteitservaring,” zegt Luc Van Doorslaer, en hij verwijst naar de nieuwe burgemeester van Molenbeek die beweert dat veel migranten Nederlands noch Frans spreken. Zij noemt dat een van de grootste mislukkingen van de afgelopen decennia. “De scheidslijn die zich grosso modo aftekende in de discussie van de voorbije dagen over thuistalen op school is: onderzoekers zijn voor, mensen ‘in het werkveld’ zijn tegen.” Ik praat ook met directeurs van scholen en zij zeggen mij telkens: “De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is problematisch.” Dat moet eerst doorbroken worden. De kennis van het Nederlands is absoluut vereist.

Dan heeft Van Doorslaer het over het welbevinden. Het is vooral de bestraffing die daarna werd geïmplementeerd, zowel “in het onderzoek als in de journalistieke vertaling ervan. Veel scholen hebben een regel als deze: vijf keer te laat op school is strafstudie. In zulke gevallen wordt die repressie nooit bekritiseerd door onderzoek of journalistiek, het is de verantwoordelijkheid van de leerling die te laat komt. Maar als een vergelijkbare regel zegt: vijf keer geen Nederlands is strafstudie, dan wordt de verantwoordelijkheid bij de leerkracht gelegd.” Er zijn dus met betrekking tot de strafstudie verschillende benaderingen. Sommige dingen vindt

men normaal, maar als het gaat over allochtonen, welbevinden of de taal, vindt men het niet normaal. Opnieuw Van Doorslaer: “Er is nog een categorie die een pleidooi voor meer immigrantentaal op school (...) met gemengde gevoelens zal aanhoren: de vele gezinnen met allochtone roots die wél bewust voor integratie en voor Nederlands gekozen hebben. Hun inspanningen worden nu een beetje geridiculiseerd.”

Het zijn maar drie zinnen uit een lang artikel. Ik raad iedereen aan om het eens te lezen. In de academische wereld is, zoals ook in het parlement, het realiteitsgevoel soms verdwenen.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, dank u voor uw antwoord. Er moet inderdaad worden gewerkt binnen het kader van het decreet en van de talennota, al vind ik dat kader wel een beetje te strak – maar daarover hebben we het al gehad.

Ik ben het ermee eens dat de scholen rekening houden met hun context en dat ze hun pedagogische vrijheid benutten om hun leerlingen verder te helpen met de diverse methoden die wel degelijk wetenschappelijk onderbouwd zijn.

Ik hoor mevrouw Van Steenberge graag stellen dat eens grondig naar de studies moet worden gekeken als de krantenartikelen te kort door de bocht gaan. Ik denk dan onder meer aan de studies van professor Blanc en professor Hamers. Die studies zijn duidelijk op veel wetenschappelijk materiaal gestoeld. Het gaat dan niet om twee scholen, maar om meerdere scholen en om heel veel leerlingen.

Er wordt hier over emo-argumenten gesproken. Ik weet niet hoe lang het geleden is dat het Vlaams Belang nog naar pedagogisch onderzoek heeft gekeken. Het gaat hier niet om emo-argumenten zoals we die in emo-televisie terugvinden. Het welbevinden, het stimuleren en het motiveren van kinderen is zeer belangrijk. Wie deze factor van het leerproces ontkent, leeft op pedagogisch vlak echt nog in de negentiende eeuw. Dat zou echt te betreuren zijn.

Ik wens hier even te onderstrepen dat onze ervaringen in België ons wel degelijk verder kunnen helpen. Die ervaringen kunnen voor veel scholen een leidraad vormen. Het Onderwijscentrum Brussel (OCB) heeft al ervaring met diversiteit en met meertaligheid.

Dit brengt allemaal heel wat uitdagingen met zich mee. Het is niet zo gemakkelijk hiermee om te gaan. Ik ontken dat niet. Ik romantiseer het verhaal hier niet. Het is moeilijk. We moeten echter rekening houden met de bestaande onderzoeken. We moeten die resultaten echt willen kennen. Dat gaat dan heel wat verder dan de getuigenissen van leerkrachten. Vaak gaat het immers enkel om ad-hocgetuigenissen en bereiken enkel de negatieve getuigenissen de pers. Dat valt ook te betreuren.

Tot slot is ook naar de arbeidsmarkt verwezen. Talenkennis is ontzettend belangrijk om een job te vinden. Die mensen hebben echter nog een andere handicap op de arbeidsmarkt. Het gaat dan om de vele gevallen van discriminatie en racisme. Ik wil dat hier even vermelden. Talenkennis is belangrijk. Die mensen moeten zich daarvoor inzetten. Een beetje openheid langs onze zijde zou echter ook al veel problemen oplossen.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Er is inderdaad geen uniforme oplossing. Mijn eigen ervaringen in het onderwijs leren me hoe vriendschappen tussen leerlingen kunnen ontstaan. Leerlingen zoeken elkaar dikwijls om allerlei redenen op. Als leerlingen een tijdje met elkaar omgaan, kunnen daar heel andere vriendschappen uit ontstaan. Ik weet uit eigen ervaring dat de kennis van het Nederlands daarbij een elementaire factor is. Indien mensen elkaar weinig of niet verstaan, zal niet snel een groepsvorming optreden of een groepsgeest of samenhang ontstaan. Alleen al om die reden vind ik, met alle respect voor de eigen thuistaal en cultuur, dat de maximale inzet op het Nederlands gegarandeerd moet blijven, zoals dat nu ook wettelijk is geregeld.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, ik was eigenlijk niet van plan het woord te voeren. Ik wil echter nog kort een besluit trekken. Heel deze discussie maakt mij namelijk zenuwachtig.

Ik vind dat het hier om een artificiële tegenstelling gaat. Er zijn twee onderzoeken geweest. Enerzijds is het thuistaalproject in Gent geëvalueerd. Anderzijds is er een grootschalig intercultureel onderzoek geweest. Dat onderzoek had onder meer betrekking op de taal en heeft de pers gehaald met de vermelding dat het gebruik van de thuistaal op de koer wordt bestraft.

Dit tweede onderzoek is zeer genuanceerd uitgevoerd. Het gaat om een onderzoek bij 10.000 migranten, die bijna allemaal laten weten dat ze eigenlijk twee wensen hebben. Ze willen echt wel Nederlands leren. Ze willen speciale onthaalklassen en klassen die ervoor zorgen dat ze het Nederlands beheersen. Ze willen dit echter combineren met een respect voor de eigen taal. Het gebruik van die taal op de koer mag volgens hen niet worden bestraft. Het Nederlands kan worden bevorderd. Door spelletjes te spelen en dergelijke kunnen leerlingen worden aangemoedigd om Nederlands te spreken. De negatieve effecten van bestraffingen op hun culturele identiteit en op hun gevoel van eigenwaarde zijn zeer groot.

Het gaat om beide elementen. Het is zelfs geen tegenstelling. Ik snap niet dat we hierover blijven discussiëren. Ik heb het hier in elk geval soms moeilijk mee.

De heer Boudewijn Bouckaert: Scholen beschikken over een beperkt tijdsbestek en over een beperkt geheel aan middelen. Ze moeten goed weten waaraan ze die middelen willen besteden en waar ze hun prioriteiten leggen. Indien we het Nederlands als prioriteit uit het oog verliezen en wat met andere talen beginnen te rommelen, kunnen we in een heel slechte situatie belanden. Leerlingen zouden dan noch het Nederlands, noch hun eigen thuistaal kennen. Daar moeten we over waken.

Ik neem aan dat de tegenstellingen niet zo groot zijn. We kunnen hierover allicht een redelijk gesprek voeren. Dit is wat we in onze commissie alvast proberen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van de heer Paul Delva tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over kledingvoorschriften bij studentendopen
- 337 (2012-2013)**

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Voorzitter, enkele weken geleden heeft in Brussel een vreselijk incident plaatsgevonden. Naar aanleiding van een studentendoop is een student door enkele jongeren aangevallen en aangerand. De mannelijke studenten had zich als vrouw verkleed. Hierop heeft de instelling waar deze student een opleiding volgt, de Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB), met de studentenorganisaties de afspraak gemaakt om af te stappen van het doopthema van dit jaar. Het thema was eigenlijk nogal traditioneel: mannen verkleedden zich als vrouwen en omgekeerd.

Indien mijn informatie klopt, is die beslissing in samenspraak met de politie tot stand gekomen. Op de houding van de HUB is veel reactie gekomen. Ook uit politieke hoek is gereageerd. Velen vinden dat de beslissing van de HUB een verkeerd of contraproductief signaal geeft. Met de houding van die studenten is op zich niets mis. In feite wordt de raad gegeven een andere houding aan te nemen om criminele feiten in de toekomst te vermijden. De vraag is wat de juiste stelling is die in dit debat moet worden ingenomen. Heeft die stelling dan geen contraproductieve effecten?

Minister, hebt u naar aanleiding van de gebeurtenissen en de daaropvolgende persheisa overleg gepleegd met de betrokken instelling en eventueel ook met de studentenraden? Neemt u in verband met deze feiten een standpunt in? Zijn eventueel verdere afspraken gemaakt? Ik weet dat de feiten op zich ver van uw concrete bevoegdheden staan. Denkt u er toch aan om met een aantal maatregelen die binnen uw bevoegdheid voor het gelijke-kansenbeleid of zelfs voor het onderwijs passen dergelijke vormen van ontoelaatbaar geweld op een of andere manier trachten te vermijden? Plant u overleg met een aantal actoren, zoals de lokale overheden of de lokale politie, om dergelijke vormen van zinloos geweld aan te pakken?

De voorzitter: We verwelkomen de leerlingen uit de basisschool te Mater, in de buurt van Oudenaarde. Ze brouwen daar goed bier, maar ik ben ervan overtuigd dat ze daar ook goed les geven.

In verband met deze vraag om uitleg wil ik nog opmerken dat twee andere commissieleden, de heer Wienen en mevrouw Idrissi, een gelijkaardige vraag om uitleg hebben ingediend. Ik heb hun gevraagd hun vraag om uitleg enigszins te hervormen, maar dat is niet gebeurd. Om die reden is enkel de vraag om uitleg van de heer Delva geagendeerd. Andere commissieleden kunnen zich natuurlijk nog aansluiten.

De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, de vraagstelling en de manier waarop de vraag is gesteld, zijn natuurlijk eigen aan de heer Delva, die we kennen als een zeer minzaam man.

Dit miskent echter de realiteit van wat werkelijk is gebeurd. Die student is niet zo maar aangevallen of aangerand: hij is brutaal verkracht door enkele allochtonen. Ik vind dat we het ook op die manier moeten durven te formuleren. Het gaat om moslimjongeren die niet kunnen verkroppen dat er in onze samenleving bepaalde waarden en normen bestaan die de hunne niet zijn.

We hebben al meermaals een debat over eenzelfde problematiek gevoerd. We weten uit welke hoek homobashing meestal komt. Het is volgens mij tijd dat ook te erkennen en op die manier aan de problematiek te werken.

Ik vind dat de HUB met de stelling dat studenten zich niet meer als vrouw mogen verkleden een behoorlijk slecht signaal heeft gegeven. Dat zou storend kunnen zijn. Dat zou tot incidenten kunnen leiden. De carnavalperiode komt eraan. Ik stel voor dat we carnaval ook afschaffen. Dat kan voor bepaalde bevolkingsgroepen ook aanstootgevend zijn. Ik heb nog een beter voorbeeld. Ik stel voor dat we alle juweliers in het land sluiten. Een juwelier kan immers de aanleiding tot een overval vormen. Deze stelling is totaal belachelijk.

Ik stel vast dat de HUB zich in allerlei bochten heeft gedraaid en gekeerd om een en ander goed te praten. Het was niet het signaal van de HUB. Het zou in overleg met de politie zijn gegeven. Dat staat trouwens ook in de vraag om uitleg van de heer Delva.

Ik kan iedereen verblijden met het antwoord dat minister Milquet eergisteren op een parlementaire vraag van een van mijn goede vrienden heeft gegeven. Uit dat antwoord is duidelijk gebleken dat de politie het matigen van verkleedpartijen in geen geval als een mogelijkheid beschouwt om verkrachtingen te vermijden. De politie heeft ter zake ook geen advies verstrekt.

Een ander argument was dat de politie enkele buurten had geselecteerd waar studentendopen beter niet zouden plaatsvinden. Minister Milquet heeft geantwoord dat de HUB geen lijst met te vermijden buurten is overhandigd. De politie mengt zich ook niet in interne aangelegenheden, zoals het opstellen van brochures, wat ook door de HUB was gesteld. De politie heeft nooit aangeraden het incident niet publiek te maken.

Volgens mij heeft de HUB zich vergaloppeerd, dat heeft vastgesteld en dan excuses heeft gezocht om dit foute signaal te rechtvaardigen. We moeten eerlijk zijn. Indien het signaal

inhoudt dat we iets beter niet meer doen omdat het aanstootgevend kan zijn, lijkt dit me een zeer grote inperking van de vrijheid van mensen. De vrijheid is iets waar we volgens mij in Vlaanderen, in heel Europa en zelfs in heel de wereld zeer omzichtig mee moeten omgaan. We moeten de vrijheid koesteren.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, ook op de televisie is aandacht besteed aan dit probleem. Ik heb tijdens de uitzending Volt met de communicatieverantwoordelijke van de HUB mogen discussiëren. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Minister, ik zal u de link doorsturen. *(Opmerkingen van de heer Wim Wienen en van minister Pascal Smet)*

Minister, ik denk dat u het op elk punt met mij eens zou zijn geweest.

De HUB heeft laten uitschijnen dat de politie een aantal adviezen heeft verstrekt. Blijkbaar is dat niet gebeurd. Er zijn in elk geval geen formele adviezen geweest. Ik heb erop gewezen dat de HUB een heel fout signaal heeft gegeven. Ik huldig die stelling nog steeds. Dit signaal is niet gewoon contraproductief, het is vooral culpabiliserend en dat vind ik zeer ernstig.

De boodschap luidt dat we ons beter wat aanpassen en dat we beter voorzichtig zijn. De vraag is dan hoe voorzichtig we eigenlijk moeten worden en hoeveel vrijheid er nog overblijft als we steeds voorzichtiger moeten worden.

Ik heb ook gesteld dat ik heel frequent als vrouw gekleed loop. Heel wat andere vrouwen doen dat ook. Het klinkt als een boutade, maar ik meen dat echt. Wat moeten wij hiervan vinden?

De thematiek is natuurlijk heel specifiek. Het is vanuit een bepaalde overtuiging blijkbaar niet aanvaardbaar dat mannen zich als vrouw verkleden. Aangezien ik dat niet het meest relevante punt vond, heb ik er tijdens de discussie geen punt van gemaakt, maar ik had gehoopt dat de minister van Onderwijs en Gelijke Kansen de instanties van de hogescholen zou samenroepen en zijn aanzien als minister zou gebruiken om de boodschap mee te geven dat ze met die culpabilisering van studenten moeten opletten. We moeten studenten studenten laten zijn. We moeten hen vrij laten zijn.

Uiteindelijk is dit een belangrijke boodschap voor de holebigemeenschap en voor transgenders, maar ook voor alle jongens en meisjes die in deze stad jong willen zijn en van de vrijheid willen genieten.

Het signaal van de HUB en van veel studenten dat erop volgde, heeft me ten eerste verontrust. Men zei altijd maar: ja maar, als zoiets gebeurt, is het toch normaal dat men zich aanpast. Neen! Men heeft me gevraagd: als uw zus verkracht wordt omdat ze een korte rok draagt, dan ga jij toch twee keer nadenken voor je een korte rok aantrekt? Dat vind ik fout.

Ik ben in 2002 aangevallen. Ik droeg een rok. Ik heb me nadien zeer schuldig gevoeld. De steun van veel mensen was zeer fijn, maar de vragen van anderen – die ik mezelf zelfs stelde – waren zeer zwaar voor een slachtoffer van geweld. Ik laat het woord ‘zinloos’ daarbij vallen, alle geweld is zinloos. Dat is een pleonasme van formaat. Niemand moet mij komen vertellen dat ik moet oppassen voor ik nog eens een rok draag. De weken nadien durfde ik amper buitenkomen. Met een rok of een broek, dat maakt niet eens uit.

Ik verwacht van mensen in machtsposities dat ze slachtoffers van geweld een hart onder de riem steken. Ik had dat ook gehoopt van de directie van de HUB. Sofie Peeters heeft een oproep gedaan om dat soort voorvallen niet te aanvaarden en een krachtig signaal te geven. Ze stelde voor om een mars voor vrijheid te houden waarbij de mannen die dat willen zich kleden als vrouw. Met die mars zouden we het recht opeisen om te zijn wie we zijn: een mars tegen geweld. De HUB vond dat een fijn voorstel, maar intussen hoor ik niets meer en dat betreurt ik. Daar kunt u misschien eens uw licht over opsteken.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Die verkrachting – elke aanval is erg, maar verkrachting is nog een gradatie erger – van die jongen is uiteraard afschuwelijk, maar ook uitzonderlijk in Brussel. Ik wil onderstrepen dat het een uitzonderlijke situatie was. Zoiets is niet courant.

Ik heb niet gereageerd omdat de directie van de hogeschool contact heeft opgenomen met mij. Ze waren verbolgen over de manier waarop het in de media gekomen is, wat men ervan gemaakt heeft. Er is nooit een verbod geweest. Ze hebben alleen gezegd: wees voorzichtig. Als een student zoiets overkomt, is dat een begrijpelijke reactie voor een directie. Dat was een eerste logische reactie, temeer omdat de daders toen nog niet gevat waren. Ook de politie gaf goede raad, hoorde ik van de hogeschool. Die raad werd niet door de hiërarchie bevestigd. De minister heeft daarop in het parlement gezegd dat er geen schriftelijke aanbevelingen waren van de politie, enkel mondelinge. Op dat soort discussies wil ik niet ingaan.

Ik heb dezelfde dag, in de namiddag, contact gehad met de hogeschool. Toen heeft de directeur uitdrukkelijk gesteld dat er geen algemeen verbod was. Er was een heel tijdelijke voorzichtigheidsmaatregel, een goede raad. Zoals u zelf hebt aangegeven: dat is een natuurlijke menselijke reflex op zo'n moment. De hogeschool heeft heel duidelijk gezegd dat dat er in de toekomst moet komen.

Het idee van die mars vind ik een goed idee, maar dat moet van de studenten komen. Dat kan de overheid niet organiseren. Dat zou niet wenselijk zijn.

De daders zijn ondertussen gevat. Ik heb van de hogeschool vernomen dat er altijd goed is samengewerkt met de politie. Ik heb begrepen dat de jongen zelf en zijn ouders gevraagd hebben om er niet al te veel ruchtbaarheid aan te geven. Dat is normaal. Men moet een afweging van belangen maken. De hogeschool was bijzonder verbolgen over de reacties van sommige politici, zelfs over een staatssecretaris in functie. Ze waren boos omdat sommigen allerlei verklaringen begonnen af te leggen zonder contact op te nemen.

Het is een ziekte van deze tijd: men laat zaken uitschijnen die niet eens hebben plaatsgevonden. Men heeft daar een mooi woord voor gevonden: perceptie. Werkelijkheid en feiten tellen niet meer mee. Dat vind ik zeer beangstigend in een democratie. Men werkt met perceptie en niet met feiten. De perceptie was dat die hogeschool dat zou hebben gedaan, en dus was ze heel slecht, terwijl ze het nooit heeft gedaan. Dat was voor die hogeschool niet aangenaam. Ze zat in het oog van de storm.

Er wordt momenteel gewerkt aan een nationaal actieplan. We hebben aan de Federale Regering duidelijk gemaakt dat de gemeenschappen daarbij betrokken moeten worden. Dat gebeurt nu. Ze waren al in galop om van alles alleen te regelen, we hebben de teugels moeten aanhalen. We hebben gezegd dat de gemeenschappen er ook mee bezig waren en bovendien een belangrijke rol spelen. We kunnen in het kader van dat actieplan – nationaal, federaal, interfederaal – aandacht besteden aan holebigeweld.

Het is in eerste instantie een probleem van veiligheid. Dat overstijgt het onderwijs. Mevrouw Brussee heeft dat al aangehaald. Het slachtoffer was nu toevallig een mannelijke student die verkleed was tijdens een studentendoop. De aanleiding had iets totaal anders kunnen zijn. De eerste verantwoordelijken zijn de stad Brussel en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Zij kunnen gaan samenzitten met alle actoren, zoals de hogescholen. Het is niet aan mij om de taak van de stad Brussel of het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in deze over te nemen.

Voorzitter, de perceptie ontstond dat de hogeschool dat gedaan had. Dat stemde niet overeen met de werkelijkheid. Daar kan altijd over gediscussieerd worden, maar daar wil ik zelfs niet op ingaan. Ik vertrek van het gesprek met de directie. Directeur De Ceulaer is een ernstig persoon. Het is nooit de bedoeling geweest een verbod uit te vaardigen, er is enkel gevraagd voorzichtig te zijn. De zaken zijn nu uitgeklaard. Het is nu aan de stad Brussel en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik zal zelf alle acties rond holebitolerantie plaatsen in het nationaal actieplan.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Ik dank u voor de duiding van het verloop van de feiten tijdens de eerste dagen na de verkrachting.

Ik ben het helemaal met eens met de collega's dat dit thema dit ene feit ver overschrijdt qua belang. Dat geldt voor veel aspecten in de samenleving en voor veel groepen zoals holebi's en transgenders. Ik deel dat helemaal.

Ik vind het cruciaal dat we hierover vandaag in dit parlement kunnen praten. We mogen dat ook elders doen, ook de pers mag dat doen, daar heb ik geen enkele commentaar op. We moeten er altijd een verlengstuk aan breien in het parlement.

Het werd al benadrukt, het gaat om totaal ontoelaatbare feiten die angst met zich meebrengen. Angst in de samenleving, angst om te doen wat men wil doen, angst om vrijuit te ageren en rond te lopen, angst om uit te komen voor zijn mening enzovoort. Leven in angst leidt tot leven in wantrouwen en wantrouwen is een voedingsbodem voor onbehagen. Dat is een van de elementen waar we vandaag mee zitten.

Ik pleit ervoor om zulke zaken telkens opnieuw aan te pakken in het parlement. Enkele jaren geleden werd daar amper over gepraat. Dat was mij toen een doorn in het oog. Nu komen de debatten los. Ze worden vooral in grootsteden gevoerd, maar ik ben ervan overtuigd dat dezelfde problematiek ook opduikt in centrumsteden. Ik doe een warme oproep om al die zaken van heel dichtbij te blijven opvolgen. We moeten een streep trekken waar we dat nodig achten. Die streep staat onder, boven, links en rechts van de notie vrijheid.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik wil nog één zaak benadrukken, minister. Het lijkt normaal dat we goede raad geven. Laten we wel wezen, goede raad op het moment dat iedereen geschokt is, gedegouteerd is en panikeert, komt over als een strakke richtlijn. Iedereen vat het dan zo op. Een beetje amateurpsycholoog snapt dat wel. Het lijkt normaal, maar het is oh zo fout. Wie twee keer nadenkt, beseft heel goed dat niet de slachtoffers maar de daders moeten worden toegesproken. Dat gebeurt helaas veel te weinig.

U zegt dat dit niet vaak gebeurt. Dat is waar. Zulke feiten gebeuren niet zo vaak. Pas op, ze worden niet altijd zo gemediatiseerd. Tal van gevallen van seksueel geweld worden amper of niet bestraft. De dossiers zijn redelijk talrijk, maar het aantal dat leidt tot vervolging en bestraffing is zeer gering. Daar zitten we met een ernstig mentaliteitsprobleem. Daarom is het goed, mijnheer Delva, dat we erover praten, in de commissie en erbuiten. Het is een thema dat veel aandacht vraagt en een dringende aanpak.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik vind het voorstel voor een mars wel leuk. Of ik me dan ga verkleden als vrouw, dat weet ik nog niet. Ik zou dan alleszins na meer dan twintig jaar nog eens met een weelderige hardos kunnen rondlopen. Doch dit geheel terzijde.

Minister, mevrouw Brusseel heeft gelijk: de daders moeten worden aangesproken. We moeten ons fixeren op de daders en niet op de slachtoffers. In die zin lijkt het mij belangrijk dat we goed beseffen uit welke hoek het komt. Dat heb ik van geen enkele spreker gehoord. We weten uit welke hoek het komt. Het gaat over mensen die het blijkbaar moeilijk hebben met onze waarden en normen en met onze vrijheid.

Ik heb hier onlangs een vraag gesteld over homobashing en over de homofobie bij een bepaalde bevolkingsgroep in Vlaanderen. Als minister van Gelijke Kansen moet u het probleem op zijn minst zeer duidelijk benoemen en onderkennen voor u het kunt aanpakken. Zolang man en paard niet worden genoemd, gaat u het probleem niet oplossen.

Er wordt gezegd dat het een alleenstaand feit is. Het zou nog maar erg zijn! Dit is gruwelijk. Maar aan de andere kant zijn de gevolgen wel zeer groot. Dit gaat over totale normeloosheid, of over het opdringen van andere normen. Daar moeten we zeker aandacht aan besteden.

De heer Boudewijn Bouckaert: Mijnheer Wienen, de minister heeft hier al herhaalde keren gezegd dat het aandeel van de Marokkaanse mannelijke inwoners van Brussel in al die zaken disproportioneel groot is. Dat is duidelijk gezegd. Dat wordt niet onder de mat geschoven.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Er werd hier verschillende keren gezegd dat dit een zeer uitzonderlijk geval is. Achteraf bekeken is dat zo ja, omdat het om een verkleedpartij ging. Maar het is niet uitzonderlijk als aanval op zich, men dacht immers dat het een vrouw was. Verkrachting gebeurt regelmatig, dat is geen uitzonderlijk geval. Men ging ervan uit dat het een vrouw was, dat wil ik toch wel benadrukken.

Mijnheer Delva, ik praat hier al tien jaar lang over. Toen werd ik met de vinger gewezen en kreeg ik lelijke woorden naar mijn hoofd geslingerd toen ik wou vertellen dat een bepaalde groep dit niet aanvaardde.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over een kwaliteitsonderzoek naar de diverse opleidingen tot EPC-deskundige - 353 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Eigenaars die hun woning wensen te verkopen of te verhuren zijn verplicht om een energieprestatiecertificaat (EPC) te laten opstellen. De koper of huurder krijgt dankzij dit certificaat een indicatie over de te verwachten energiekosten. Het EPC is tien jaar geldig en wordt afgeleverd door een door de Vlaamse overheid erkende energiedeskundige type A. Om erkend te worden, moet die eerst een opleiding volgen en daarna slagen in een theoretisch en praktisch examen.

Het aantal uren opleiding dat een kandidaat-energiedeskundige moet volgen, is afhankelijk van de opleidingsinstelling. De lesuren zijn onder andere afhankelijk van de voorkennis van de kandidaat-energiedeskundige en van het feit of de opleiding tot energiedeskundige deel uitmaakt van een bredere opleiding of niet. Opmerkelijk is echter dat bijvoorbeeld SYNTRA Vlaanderen een opleiding aanbiedt die voor iedereen toegankelijk is en die 40 uren duurt, terwijl studenten energiedeskundige aan de Hogeschool Universiteit Brussel (HUB) bijna dubbel zoveel lesuren moeten volgen.

Ik vind deze discrepantie opvallend en ik heb tijdens de bespreking van de beleidsbrief Wonen 2012-2013 minister Van den Bossche gevraagd naar de oorzaak van dit verschil. Zij erkent het probleem van de ongelijkheid tussen de opleidingen en stelde dat niet alle opleidingen tot hetzelfde, noodzakelijke opleidingsresultaat leiden. Om dit probleem aan te pakken, verwees minister Van den Bossche mij door naar u, minister.

Kennelijk leidt het verschil in lesuren ook tot een resultaatverschil van de EPC-certificaten zelf. Dit kan verstrekken gevolgen hebben. Het is van uitermate groot belang dat de EPC-waarde correct kan worden berekend. De verstrekken gevolgen zijn enerzijds verregaande financiële consequenties, maar anderzijds kwam recent nog aan het licht dat één op de drie gecontroleerde deskundigen fouten maakt. Ik ga er niet van uit dat deze fouten moedwillig gebeuren, maar enig onderzoek naar de oorzaak van die fouten is aangewezen. Dat brengt mij uiteraard bij de opleiding.

Minister Van den Bossche heeft mij in de commissie Wonen geantwoord dat zij uiteraard niet bevoegd is voor de opleidingen en dat u, minister, daarvoor instaat. Zij zegt dat zij u herhaaldelijk heeft gevraagd om de kwaliteit van de opleidingen in de instellingen zelf te verifiëren.

Minister, hoe verklaart u het grote verschil in het aantal opleidingsuren van de verschillende onderwijsinstellingen? Hoe kan het dat iemand zonder voorkennis aan SYNTRA met 40 uur voldoende heeft om een attest of diploma van EPC-deskundige te krijgen, terwijl iemand aan de HUB daarvoor bijna dubbel zoveel tijd nodig heeft? Bent u van plan om de opleidingen tot EPC-deskundige te evalueren? Welke conclusies trekt u en welke initiatieven zult u nemen naar aanleiding van het overleg over dit probleem met minister Van den Bossche? Indien dit nog niet zou zijn gebeurd, vraag ik u ook welke initiatieven u hier al zou kunnen nemen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik zal het hier inderdaad met minister Van den Bossche over moeten hebben omdat het op dit moment het Vlaams Energieagentschap (VEA) is dat de opleidingen erkent die aan de noodzakelijke vereisten inzake EPC-opleiding voldoen. Het verwerven van de vereiste competenties van de energiedeskundige type A vormt daarbij de basis voor het al dan niet erkennen van een opleiding. Het is dan ook het VEA dat zich bij een erkenning van een EPC-opleiding akkoord verklaart met de inhoud ervan. Ik heb met betrekking tot het VEA geen enkele bevoegdheid.

Er zijn inderdaad verschillende opleidingsformules mogelijk, afhankelijk van de voorkennis en/of onderwijsinstelling. Zo bestaan er bij SYNTRA een volledige opleiding – zonder specifieke vooropleidingseisen – en een verkort traject dat zich richt op doelgroepen met een specifieke vooropleiding, zoals architect, ingenieur of bachelor bouw. Dat is op zich niet zo abnormaal. Uiteindelijk is niet het aantal uren dat men besteedt aan een opleiding van belang, maar de leerresultaten die men verwerft. De instellingen dienen evenwel te garanderen dat de afgestudeerden dezelfde leerresultaten verwerven, aangezien ze allemaal aan hetzelfde examen worden onderworpen dat aanleiding geeft tot het certificaat.

Vanaf 2013 moeten diegenen die een erkende opleiding gevolgd hebben bovendien slagen in een centraal examen, georganiseerd door Blue Planet Academy & Consulting, in onderaanneming van het VEA, alvorens zij zich kunnen registreren als energiedeskundige type A.

Het gehele proces wordt opgevolgd, geëvalueerd en eventueel bijgestuurd door het VEA. De meeste opleidingen vallen daarenboven buiten het reguliere opleidingsaanbod – het gaat om postacademische vorming, bij- en nascholing, private instellingen – en vallen dus tevens buiten het accreditatie- en kwaliteitszorgsysteem dat van toepassing is op bachelor- en masteropleidingen.

Dit werd een tijdje geleden door de regering behandeld. Toen heb ik daarover met minister Van den Bossche gesproken. Er zou een overleg plaatsvinden tussen Onderwijs en het VEA. Ik zal nagaan hoever het met dat overleg staat en welke stappen er moeten worden gezet. Als er bijkomende stappen moeten worden gezet, zullen we die ook zetten. Dat zal ik dan de komende weken nagaan.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, dank u voor uw informatie, maar ik ben een beetje van de muur naar het kastje gestuurd.

Minister Pascal Smet: Dat begrijp ik.

Mevrouw Patricia De Waele: Dat vind ik zeer vervelend.

Minister Pascal Smet: Dat begrijp ik ook.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik zal minister Van den Bossche daar zeker nog even op wijzen. Het is van het allergrootste belang dat wij duidelijkheid hebben over die opleidingen.

Vandaag zouden EPC-deskundigen die worden gecontroleerd en bij wie een eventuele fout zou worden vastgesteld, worden beboet. Ik heb minister Van den Bossche gevraagd of zij bereid was om de boetes op te schorten tot er duidelijkheid is over die opleidingen. Zij moet daarop een antwoord geven in de commissie Wonen. Maar, minister, u zult begrijpen dat het probleem zeer ernstig is en ik reken er dan ook op dat u bij dat overleg duidelijk de kaart van heel goede opleidingen zult trekken.

Minister Pascal Smet: Absoluut, maar nog één ding: het probleem is eigenlijk al opgelost, want ze moeten een centraal examen afleggen.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik weet dat ik de discussie van de commissie Wonen niet hier moet voeren, maar dat centraal examen wijst niet op de doelstellingen van een onderwijsinstelling. Het evalueert enkel de vakbekwaamheid van de deskundigen. Het gaat er niet om of de onderwijsinstellingen degelijke opleidingen geven. Het verklaart ook niet waarom de ene onderwijsinstelling 40 uur nodig heeft en een andere 70 uur.

Minister Pascal Smet: Ik zal verder uitklaren wat de rol van Onderwijs hier nog kan zijn. Als die rol versterkt moet worden, zullen we hem versterken.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik dank u van harte.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de haalbaarheid van de World Outgames 2013
- 344 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, in recente persartikels lees ik dat er over de haalbaarheid van de World Outgames 2013 enige onduidelijkheid bestaat. Dit is ook al aan bod gekomen bij de bespreking van de beleidsbrief.

U hebt zich toen afgevraagd waarom deze spelen niet zouden kunnen plaatsvinden. Maar blijkbaar zien de organisatie zelf en de verenigingen de toestand minder rooskleurig in. Zij vrezen dat de World Outgames een financieel tekort van ongeveer 900.000 euro hebben. Dat brengt de organisatie van de spelen, die men wenst en die ook de nodige uitstraling hebben, in gevaar.

Het blijft blijkbaar ook moeilijk om voor dat evenement voldoende sponsors te vinden. Het zou nochtans een groot evenement worden: men verwacht 5000 sporters en 250.000 bezoekers. Ik kan begrijpen dat het moeilijk is om privésponsors aan te trekken. Dat is sowieso al minder gemakkelijk voor holebi-evenementen, maar het is toch opvallend dat er voor de World Outgames in Kopenhagen riant middelen waren. De Outgames in Kopenhagen werden voor twee derde door de overheid gesubsidieerd, in Antwerpen zal dat slechts voor één vijfde zijn. Het totale budget in Kopenhagen bedroeg 7 miljoen euro, waarvan 4,5 miljoen euro door de overheid werd betaald. In Antwerpen blijft de inbreng van de verschillende overheden beperkt tot 1 miljoen euro op een totaal budget van 5 miljoen euro.

Op zich is dat geen probleem: het zijn harde tijden, ook voor onze overheden. Maar de hamvraag is wat er moet gebeuren als het vereiste budget niet wordt gevonden. In dit stadium is het geen optie meer om de spelen af te blazen. Er zal misschien wel moeten worden gedacht aan het organiseren van een 'light'-versie.

Het is toch een beetje vervelend omdat een aantal clubs vrezen dat ze in het geval van een faillissement van de World Outgames 2013 die zaken zelf zullen moeten organiseren. Ik heb begrepen dat een aantal verenigingen uit voorzorg overwegen om de handdoek in de ring te

gooien indien er geen duidelijkheid is over de financiële haalbaarheid. Minister, dit mogen we niet laten gebeuren. Clubs die zalen hebben gereserveerd, zouden in geval van afgelasting mogelijk zelf moeten opdraaien voor de onkosten. Het is dan ook logisch dat ze ervoor zouden kiezen om niet deel te nemen.

Op 4 december 2012, vorige week dus, was er een persmoment voor de World Outgames 2013. Premier Di Rupo was daar aanwezig. We hopen dat dit moment een katalysator is geweest om financiële middelen te genereren, ook bij privésponsors, en om de zaak wat meer publiek gewicht te geven. Uiteraard heeft Antwerpen er alle baat bij om haar holebivriendelijke imago te vergroten of minstens te bewaren.

Minister, hebt u sinds de bespreking van de beleidsbrief Gelijke Kansen nog kunnen informeren over de stand van zaken bij de World Outgames 2013? Hebt u een concreet zicht op de financiële toestand van die organisatie? Weet u of de spelen al dan niet volgens hun oorspronkelijke opzet zullen plaatsvinden? Is er al duidelijkheid over de mogelijke financiële gevolgen voor de betrokken clubs indien zou blijken dat de World Outgames te weinig financiële middelen hebben om de spelen volgens plan te laten plaatsvinden? Kunnen die clubs voor hun financiële verantwoordelijkheid worden gesteld indien dat het geval zou zijn? Zult u extra inspanningen leveren om de organisatoren van de World Outgames bij te staan in hun zoektocht naar nieuwe financiële middelen bij private partners? Zult u vanuit uw departement extra logistiek en personeel ter beschikking stellen om de mensen van de World Outgames bij te staan voor deze organisatie? En last but not least: u hebt met Gelijke Kansen een horizontale bevoegdheid. Dan zou het toch goed zijn dat u de verantwoordelijkheid opneemt om met uw collega's van Sport en Toerisme te onderzoeken op welke manier de organisatie van de World Outgames kan worden ondersteund. Ik weet dat dit niet uw rechtstreekse bevoegdheid is, maar het is wel een belangrijke bevoegdheid vanuit uw verantwoordelijkheid en vanuit uw hoedanigheid als uithangbord op het vlak van gelijke kansen. Minister, ik hoop dat u de nodige initiatieven neemt om dit te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik wil twee opmerkingen maken en een bijkomende vraag stellen.

Het zal niemand verbazen dat ik de World Outgames en de EuroGames een eigenaardig opzet vind. Ik heb altijd gedacht dat het de bedoeling van de holebibeweging was de stelling te verdedigen dat homoseksuelen mensen als wij allemaal zijn. Zij moeten in de samenleving worden aanvaard. Zij moeten er op het werkveld en in de sportverenigingen bij horen. Ik weet dat er in de voetbalwereld inspanningen worden geleverd om holebi's zich te laten outen en dat in voetbalkringen te laten aanvaarden.

Dit initiatief lijkt me dan ook wat eigenaardig. Het is de bedoeling een apart sportgebeuren voor holebi's te organiseren. Op die manier organiseren we een vorm van segregatie. Ik heb het altijd raar gevonden hoe iemand door middel van segregatie integratie wil bewerkstelligen – het zal waarschijnlijk aan mijn beperkte verstandelijke capaciteiten liggen.

Volgens mevrouw De Knop is het door de overheden ter beschikking gestelde budget beperkt tot 1 miljoen euro. Ik vind een budget van 1 miljoen euro in de eerste plaats al niet echt beperkt. Het zijn echter economisch moeilijke tijden voor onze overheden. Ook het wegblijven van bepaalde investeerders en sponsors is aan de economisch moeilijke tijden te wijten.

Het verbaast me dan ook een beetje dat mevrouw De Knop om bijkomende ondersteuning vraagt. Dat kost natuurlijk geld. Mij lijkt dat niet opportuun. Volgens mij is de Vlaamse overheid al gul geweest. Het is de taak van die vereniging de eigen financiën zelf op orde te stellen.

Hetzelfde geldt voor de zoektocht naar bijkomende financiers. Ik zou het politiek behoorlijk onkies vinden indien de minister er zich persoonlijk toe zou engageren in de private sector

bijkomende financiële middelen te zoeken voor een vereniging. Dat lijkt me niet de taak van een minister.

Mijn bijkomende vraag heeft betrekking op de middelen die de gemeenteraad van de stad Antwerpen voor deze manifestatie heeft vrijgemaakt. Bij het gemeenteraadsbesluit hoort een redelijk gedetailleerde planning van wat de vereniging in ruil voor deze middelen zou organiseren. Ik vermoed dat zo iets ook voor de Vlaamse Regering geldt. Ik stel echter vast dat de vereniging aan het downsizen is, zoals dat in het Engels heet. Ik vraag me dan ook af in welke mate de subsidie van de Vlaamse Regering nog in verhouding staat tot de oorspronkelijke planning die de World Outgames als project bij de Vlaamse Regering had ingediend.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, ik wil eerst duidelijk stellen dat de ondersteuning door de Vlaamse overheid niet enkel van mij afkomstig is. Ik ondersteun heel specifiek een mensenrechtenconferentie die in het verlengde van de World Outgames wordt georganiseerd. Minister Muyters en minister Bourgeois geven vanuit de beleidsdomeinen Sport en Toerisme elk 150.000 euro. We hebben de organisatoren van in het begin altijd duidelijk meegedeeld dat de Vlaamse bijdrage maximaal 450.000 euro zou bedragen. De communicatie van de Vlaamse Regering is op dat vlak altijd heel duidelijk geweest. Dat staat in elke boodschap aan de organisatoren van de World Outgames 2013.

Mijn bijdrage is in twee onderdelen opgesplitst. De eerste projectsubsidie van 75.000 euro is in juli 2012 toegekend op basis van een stappenplan dat tegen het einde van 2012 moet zijn gerealiseerd. De tweede schijf van 75.000 euro past in de volgende projectronde. De uiterste indieningsdatum is 1 februari 2013.

De organisatoren weten dat ze, om die tweede schijf te kunnen ontvangen, een afrekening en een werkingsverslag met betrekking tot de eerste projectsubsidie moeten voorleggen. Verder moeten ze aan hun nieuwe subsidieaanvraag een sluitende begroting toevoegen. Die begroting moet betrekking hebben op de voorbereiding en de realisatie van de mensenrechtenconferentie.

Voor de andere aspecten van de financiering, de bedragen die door de minister van Sport en door de minister van Toerisme ter beschikking worden gesteld, zijn de betrokken ministers bevoegd.

Ik heb begrepen dat de federale overheid Lotto-middelen zal aanwenden om geld ter beschikking te stellen. Verder levert ook de stad Antwerpen, onder meer in natura, een bijdrage. De organisatoren hebben steeds verklaard over een uitgebreid netwerk aan private partners te beschikken. Ze zouden die mensen aanspreken. Het zou een publiek-private samenwerking worden.

Ik ben niet van plan een fundraiser van de World Outgames in Antwerpen te worden. Het lijkt me niet de taak van een minister de fundraiser van de World Outgames, de Olympische Spelen of wat dan ook te zijn. Ik moet niet als fundraiser optreden. We hebben onze verantwoordelijkheid genomen. Het is nu de taak van de organisatoren hun engagementen na te komen.

Ik ben op de hoogte van de twijfels of de World Outgames al dan niet in de oorspronkelijke vorm zullen kunnen plaatsvinden. Dit is niet de verantwoordelijkheid van de Vlaamse overheid. Dit lijkt me de verantwoordelijkheid van de organisatoren. Zij hebben ons recent nog verzekerd dat dit ook zal gebeuren. We zullen binnenkort overigens meer weten. Er zal op zeer korte termijn een vergadering met vertegenwoordigers van de beleidsdomeinen Sport, Toerisme en Gelijke Kansen komen om dit te kunnen inschatten.

De huidige premier en een voormalig premier hebben zich hier publiekelijk achter geschaard. Ik vind het trouwens vreemd dat dit dan voor een enkele overheid en niet voor alle

subsidiërende overheden gebeurt. We hebben de organisatoren overigens voor dergelijke frivoliteiten gewaarschuwd. Het is nu gebeurd. We zijn geen kleine kinderen. We laten dat niet aan ons hart komen. Ik ga er evenwel van uit dat die mensen dit niet zonder slag of stoot doen en zich van de leefbaarheid en de realiseerbaarheid van het initiatief hebben verzekerd. Zelf hoop ik uiteraard dat de World Outgames succesvol zullen zijn.

Ik veronderstel dat ik niet op de vraag van de heer Wienen over de inclusiegedachte en een exclusief evenement hoeft in te gaan. De heer Wienen zal het evenement eventueel met pruik of verkleed als vrouw kunnen bijwonen. Hij zal ook welkom zijn. Dit evenement staat niet enkel open voor holebi's, maar voor iedereen, in welke outfit hij ook wenst te verschijnen.

Op die manier kunnen de World Outgames een bijdrage leveren tot de uitstraling van Antwerpen, van Vlaanderen en van België. Dat iemand inclusief denkt, betekent niet dat hij niet af en toe eens met gelijkgezinden aan een manifestatie kan deelnemen. Ik neem aan dat de heer Wienen nu en dan ook wel eens iets met zijn vrienden wil doen en dat zijn vrouw er dan ook niet altijd bij is. Dit lijkt me van dezelfde orde als de World Outgames.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik wil duidelijk stellen dat ik hem nooit heb gevraagd als fundraiser op te treden. Een minister die zich achter een evenement schaaft en daar de nodige publiciteit voor maakt, kan tot een goed imago bij en een positieve perceptie door het bedrijfsleven zorgen. Het was niet mijn bedoeling van de minister een fundraiser te maken.

Als ik het antwoord goed heb begrepen, zal de minister binnenkort samen met andere leden van de Vlaamse Regering en met de organisatie een stand van zaken opstellen. Als hierover gecommuniceerd kan worden, zou de rust binnen de organisatie kunnen terugkeren. Ik heb het gevoel dat de organisatie daar nood aan heeft. Dat lijkt me nog iets voor de minister van Gelijke Kansen.

Minister Pascal Smet: We zijn het initiatief genegen. Dat is geen probleem.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Indien ik iets met mijn vrienden zou organiseren, zou het niets groots worden – een telefooncel zou volstaan. Daar gaat het hier echter niet om. Ik heb namelijk nog een bijkomende vraag.

De minister heeft verklaard dat de organisatoren met betrekking tot de eerste schijf een stappenplan moeten realiseren. Ik vermoed dat het verslag nog aan de Vlaamse Regering moet worden overgemaakt. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Hetzelfde geldt voor de sluitende begroting, die een rol speelt in de toekenning van de subsidies. Als ik het antwoord goed heb begrepen, bestaat eigenlijk de kans dat de tweede schijf van 75.000 euro alsnog wegvalt.

Minister Pascal Smet: De organisatoren weten wat de voorwaarden zijn. Om een subsidie te ontvangen, moeten zij aan de voorwaarden voldoen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■